

У сучасній системі маркетингових комунікацій виділяють дві підсистеми: ATL і BTL. ATL – це система прямих комунікацій, які зазвичай передбачають традиційні види реклами: письмову (листівки, плакати, постери) та усну (реклама по радіо, на телебаченні). BTL (від англ. below-the-line) – термін рекламної індустрії, який об'єднує промо-акції, директ мейл, виставки, POS та багато інших рекламних активностей. BTL традиційно включає: демонстрації і дегустації продуктів (sampling); масові заходи (events: презентації семінари прес-конференції, вечірки тощо); лотереї, конкурси; стимулювання продажу (sales promotion); спонсорство; сувенірну продукцію; паблісіті/PR; дизайн-упаковки; мерчандайзинг (оформлення місця продажу товарів); рекламу в інтерактивних засобах комунікації (Internet тощо); використання нетрадиційних рекламних носіїв і практично будь-які дії, що сприяють просуванню товару на ринок.

Підсумовуючи вище сказане, можемо зазначити, що управління комунікаційною політикою організацій в сучасних умовах вийшло на новий рівень. Інтеграційні процеси різних маркетингових комунікацій формують інтегровані маркетингові комунікації як єдиний комплекс діяльності господарюючого суб'єкта, спрямовану на витяг максимальної економічної та соціальної вигоди з доступних поточних (а також перспективних) ресурсів, що синтезують різні маркетингові інструменти і принципи управління комунікативними процесами [3].

Список використаних джерел

1. Гаркавенко С.С. Маркетинг: підручник. Київ: Лібра, 2002. 456 с.
2. Гоманюк М.А. Інтерв'юер у масовому опитуванні: кишеньковий навчально-методичний посібник. Херсон: Гілея, 2013. 84 с.
3. Котлер Ф. Стратегічний маркетинг для навчальних закладів. Київ: Вид. Хімджест, 2011. 130 с.

## **ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТАТИСТИКИ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ**

**Тимко А. К.**

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

Полтавський державний аграрний університет

Науковий керівник: Єгорова О. В., к.е.н., доцент

У сучасному світі, що змінюється з неймовірною швидкістю, деякі науки повинні адаптуватися під задані темпи. Тому виникає потреба їх реформування та пристосування їх до сучасних реалій. Поміж цих наук і статистика.

Статистичні дані є важливим елементом в процесі прийняття рішень в державному управлінні, вони також забезпечують статистичною інформацією

юридичних осіб та окремих громадян. Тому важливо забезпечити достовірність цих даних, їх прозорість та відповідність останнім вимогам та стандартам ЄС, останнє є особливо важливим в умовах інтеграції України в Європу.

Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом передбачається, що стабільна, ефективна та професійно незалежна національна статистична система вироблятиме необхідну для громадян, суб'єктів господарювання й органів управління в Україні та ЄС інформацію, надаючи їм можливість приймати на її основі виважені рішення [2].

Нинішній стан української статистики зумовлений її історією. У Радянському Союзі управління відбувалося за галузями чи сферами, а вже через них територіями, тому важливішими були показники загалом, а не їхній територіальний розподіл. Після здобуття Україною незалежності виникла потреба реформування статистики, зокрема, й у цьому напрямку [4].

Гостра проблема полягає в тому, що методологічна та нормативно-правова база української статистики хоч і сформувалася, але сталося це багато років тому. За цей час в інших країнах змінювалися та вдосконалювалися підходи здобуття та подання статистичних даних, а в Україні розвиток статистики був недостатнім. Зараз методологія української статистики ще не повністю відповідає міжнародній та європейській методології, а українська статистична система потребує поступової гармонізації з Європейською статистичною системою, що зазначається Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Особлива увага у реформах буде приділена надійній правовій базі, належній політиці поширення даних і метаданих та зручності для користувачів [2].

Українські регламенти здебільшого відповідають європейським, але роботи ще багато. Адже регламенти провідних країн щороку змінюються, приймаються нові й в Україні ці зміни не можуть пройти так швидко.

Наразі у Програмі розвитку державної статистики до 2023 року виділені основні проблеми, що потребують розв'язання.

Першою проблемою є застарілість офіційного веб-сайту Державної служби статистики України. Офіційний веб-сайт Держстату як основне джерело розміщення статистичної інформації не дає змоги користувачам отримати весь обсяг інформації, якого вони потребують, у зручному вигляді для подальшої обробки, візуалізації та аналізу. Відсутність процедур і механізмів формування мікроданих обмежує також науковців у проведенні досліджень [1].

Виходячи з сучасної ситуації нагальною потребою для розвитку української статистики є розширення каналів комунікацій, модернізація цих каналів, створення більш легшого та вільного доступу користувачів до інформації.

Крім Держстату, офіційну статистику збирають і поширюють інші державні органи. Інформацію про систему охорони здоров'я збирає Центр медичної статистики МОЗ, дані про банківську систему збирає та оприлюднює НБУ. Багато статистичної інформації, яка збирається з підприємств, є в базах державних органів – МВС, ДПС, Пенсійному фонді. Наприклад, всю

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:  
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

інформацію про зайнятість населення і заробітну плату має Пенсійний фонд. Дані щодо торгівлі можна взяти в податковій з чеків чи накладних [3].

Через те, що немає єдиної налагодженої системи даних, користувачам часто буває важко знайти необхідну інформацію. Для вирішення цієї проблеми важливо створити механізм взаємодії між постачальниками даних та налагодити інформаційну взаємодію між державними органами.

Ще однією проблемою є високий рівень звітного навантаження на респондентів. Зараз респонденти повинні подавати в Держстат десятки звітів на рік. На їх оформлення компанії витрачають близько 147 млн грн щороку. Подання звітів створює величезне навантаження на підприємства, значно ускладнює ведення бізнесу, негативно впливає на інвестиційний клімат [3].

При цьому деякі дані, які містяться у звітності, є взагалі непотрібними для прийняття управлінських рішень і для суб'єктів бізнесу немає потреби їх подавати. Також така велика кількість інформації потребує багато часу для її обробки, через що цикл обробки є довгим. Це, у свою чергу, заважає приймати оперативні управлінські рішення.

Питання зменшення звітного навантаження на респондентів було підняте в Програмі розвитку статистики та в угоді про асоціацію з ЄС. На початку 2020 року уряд оголосив, що планує скасувати близько 40% форм статистичної звітності підприємств. Наразі органи влади ще мають час для налагодження інформаційного обміну статистикою [3].

Важливим завданням є також удосконалення системи подання звітів. Проте, система електронної звітності органів державної статистики дає змогу використовувати лише комерційне програмне забезпечення для електронного звітування, що зменшує кількість респондентів, які можуть подавати електронні звіти. Для розвитку системи електронної звітності органів державної статистики актуальним є розроблення та впровадження безоплатного програмного забезпечення для подання електронної звітності, а також програмного забезпечення для створення електронних форм звітності для їх своєчасної актуалізації [1].

Наступною проблемою є недостатній рівень підготовки кадрів. Багато фахівців навчалися ще за старими методиками, вони мають прогалини у знанні мов Ради Європи, без яких неможливо вивчати передовий досвід країн-партнерів у розвитку статистики [1]. Наразі статистиці потрібні більш досвідчені та якісніші кадри. Необхідно розпочати виконання масштабних програм перекваліфікації та навчання передовому досвіду фахівців у сфері статистики. Недостатній професіоналізм фахівців в області статистики зумовлений також тим, що в Україні робота у Держстаті не є престижною та не дозволяє отримувати гідну заробітну плату. Тому існує ще й проблема з недостатньою мотивацією для залучення більш досвідчених та якісніших кадрів.

Необхідно звернути увагу й на матеріально-технічну базу статистики в країні. Вона є слабкою і застарілою, адже коштів на її розвиток з бюджету

*«Актуальні питання сучасної економічної науки»:  
матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції*

виділяється недостатньо. Через це уже багато років в Україні не проводиться перепис населення; з кожним роком він відкладається, а з роками потреба в ньому зростає.

Досить часто дані, що надаються державною статистикою, є обмеженими, і заплановані Держстатом аналізи провести не вдається. Є багато причин, що мають на це вплив. Серед них і те, що зараз на частинах тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей на території АР Крим неможливо зібрати дані і це має вплив на достовірність загальних результатів досліджень.

Отже, методи збирання статистичної інформації, способи оформлення та поширення даних потребують суттєвого вдосконалення. Беручи до уваги таку значну кількість проблем, можемо зробити висновок про необхідність впровадження в життя всіх тих завдань, що визначені в Програмі розвитку державної статистики до 2023 року. Ті пріоритети, що визначені у програмі, мають стати важливими для органів державної влади, адже без реформування статистики вони не зможуть прийняти правильні управлінські рішення, а Україна, у свою чергу, не зможе стати повноцінним членом ЄС.

Список використаних джерел

1. Про затвердження програми розвитку державної статистики до 2023 року: постанова Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 року № 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/222-2019-%D0%BF#n10>.
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984\\_011#n2252](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#n2252).
3. Дядюра І. Г. Коли менше справді краще: реформа статистичної звітності. *Економічна правда*. 2020. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2020/07/14/662926/>.
4. Федорів П. М. Що Україна знає про свої міста (спойлер: надто мало). *Аналітичний журнал про місто*. 2018. URL: <https://mistosite.org.ua/ru/articles/shcho-ukraina-znaie-pro-svoi-mista-spoiler-nadto-malo>.

## **ПРОБЛЕМА ІНТЕЛЕКТУАЛІЗАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ**

**Федченко Т. М.**

здобувач вищої освіти ОС «Бакалавр»

Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

Науковий керівник: Коровіна Н.В., к.е.н. доцент

Для сучасного світу характерні такі процеси як глобалізація та посилення конкуренції між підприємствами. Вагому роль у цих процесах відіграють інноваційний розвиток підприємств та рівень використання інтелектуального